Lietas arhīva Nr. CA-0173-20/9
ECLI:LV:VAT:2020:0407.C33320819.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Madonā 2020.gada 7. aprīlī

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesnese-referente E. Sudāre
tiesneses R. Liepiņa un Dz. Apine

izskatīja rakstveida procesā vienkāršotās procedūras lietu **AS Swedbank P&C Insurance prasībā pret /pers. C/, /pers. D/ (/pers. E/) un SIA "Enesan" par naudas piedziņu** sakarā ar /pers. C/ un /pers. D/ apelācijas sūdzību par Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 19.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2019.gada 27.martā prasītāja AS Swedbank P&C Insurance iesniegusi Rīgas rajona tiesā prasību vienkāršotās procedūras lietā pret atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ (/pers. E/) par naudas piedziņu.

Pēc Rīgas rajona tiesas ierosinājuma, saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1]panta pirmo daļu, Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētāja 2019.gada 10.aprīlī nolēmusi šo lietu nodot izskatīšanai Vidzemes rajona tiesai (lietas 78.lapa).

Prasītāja lūdz tiesu:

1) piedzīt solidāri no /pers. C/ un /pers. D/ par labu Swedbank P&C Insurance AS zaudējumus 2159,25 *euro* apmērā, samaksāto valsts nodevu 321,01 *euro*, kā arī visus citus tiesāšanās izdevumus, kādi tie būtu uz sprieduma taisīšanas brīdi to pierādītajā apmērā;

2) atzīt Swedbank P&C Insurance AS tiesības saņemt solidāri no /pers. C/ un /pers. D/ likumiskos 6 (sešus) procentus no piedzītās prasības summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanas brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018.gada 20.aprīlī starp prasītāju, kā apdrošinātāju, kura interesēs un vārdā Latvijā darbojas tā filiāle – Swedbank P&C Insurance AS Latvijas filiāle (turpmāk – prasītāja) un /pers. G/, kā apdrošinājuma ņēmēju, noslēgts Mājokļa apdrošināšanas līgums, saskaņā ar kuru apdrošināts dzīvoklis Nr.4, daudzdzīvokļu namā /adrese/. Apdrošināšanas līguma darbības periods no 20.04.2018. - 13.04.2019. Apdrošināšanas līgums noslēgts par labu AS "SWEDBANK", kura līgumā noteikta kā apdrošinātā persona, kurai pastāv apdrošināmā interese.

Apdrošināšanas līguma darbības laikā – 2018.gada 8.maijā dzīvokļa īpašnieks /pers. G/ vērsies prasītājas filiālē ar iesniegumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu sakarā ar apdrošināšanas gadījuma iestāšanos – apdrošinātais dzīvoklis Nr.4 2018.gada 30.aprīlī nakts laikā appludināts no augstāk esošā dzīvokļa Nr.8, kā rezultātā nodarīti nopietni bojājumi dzīvoklim Nr.4.

Faktisko apstākli, ka ūdens ieplūdis no atbildētājas dzīvokļa, radot dzīvoklim bojājumus, pierādot 2018.gada 16.maijā AS "Olaines ūdens un siltums" pārstāvju sastādītajā aktā Nr.53 norādītais, ka dzīvokļa Nr.4 applūšanas iemesls, kā rezultātā dzīvoklim nodarīti bojājumi, ir ūdens noplūde no dzīvokļa Nr.8., avārija notikusi ārpus uzņēmuma komunikāciju apkalpes robežām. Uz prasītājas pārstāvja pieprasījumu par dzīvokļa Nr.4 saliešanas gadījumu AS "Olaines ūdens un siltums" pārstāvis savā 29.08.2018. atbildē Nr.1-3/713 paskaidrojis, ka 30.04.2018. plkst. 4:00 bijis izsaukums, jo nopludināts dzīvoklis Nr.4, /adrese/. Apsekojot augšstāvā izvietoto dzīvokli Nr.8, noskaidrots, ka nopludināšanas iemesls bija ūdens caurules plīsums savienojuma vietā aiz skaitītāja dzīvokļa teritorijā, tualetes telpā. Citi ūdens noplūdes cēloņi nav konstatēti.

Pamatojoties uz zemesgrāmatas nodalījumā minēto, dzīvokļa Nr.8 īpašnieki uz šī gadījuma brīdi bijuši /pers. C/ un /pers. D/, katram piederot ½ domājamā daļa no dzīvokļa īpašuma.

2018.gada 8.maijā apdrošinātāja pārstāvis apsekojis bojāto dzīvokli Nr.4, /adrese/, par ko sastādīts nekustamā īpašuma apsekošanas akts Nr.MA10821910, kurā konstatēts, ka dzīvoklī bojāta telpa Nr.7 - gaitenis (griesti, sienas); telpa Nr.8 - tualete (sienas), virtuve telpa Nr.4 (griesti, sienas), istaba telpa Nr.3 (sienas, grīda), gaitenis telpa Nr.6 (griesti, grīda), guļamistaba telpa Nr.2 (sienas, grīda).

Saskaņā ar apdrošinātāja pārstāvja nekustamā īpašuma apskates aktu, dzīvokļa platību plānu un remonta darbu tāmi, ko izskatīja un apstiprināja būvinženieris /pers. H/ (sertifikāta nr.20- 6310), izdevumi, kas nepieciešami dzīvokļa atjaunošanai stāvoklī, kādā tas bija pirms appludināšanas, sastāda 2299,25 *euro*, ja izmaksā atlīdzību naudā. Izmaksājot atlīdzību naudā netiek atlīdzināti zaudējumi, kas vēl nav radušies – uzņēmuma virsizdevumi, peļņa, darba devēja sociālais nodoklis un PVN 21% darbam, transportam.

Izpildot savas saistības, prasītājas filiāle, saskaņā ar Mājokļa apdrošināšanas līgumu,

atņemot apdrošinātā līgumā noteikto pašrisku 140 *euro* apmērā, izmaksāja 2018.gada 28.maijā apdrošināšanas atlīdzību 2159,25 *euro* apmērā, pārskaitot to dzīvokļa īpašniekam /pers. G/ uz bankas kontu. Apdrošināšanas atlīdzība izmaksāta saskaņā ar apdrošinātās personas – AS "Swedbank" akceptu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu. Līdz ar to prasītājai ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdi radušies zaudējumi 2159,25 *euro* apmērā.

Prasītāja norādījusi, ka tāme sastādīta, ņemot vērā likumā "Par apdrošināšanu" 35.pantā noteikto kompensācijas principu, kas nozīmē, ka:

1) ja klientam pirms apdrošināšanas gadījuma bija viendabīga materiālu apdare, tad viņam ir tiesības pieprasīt, lai viņam griesti un/vai sienas dzīvoklī, grīdas ir tādas arī pēc bojājumu novēršanas;

2) tāme paredz visu bojāto telpu griestu un/vai sienu, grīdu atjaunošanu iepriekšējā stāvoklī, jo rūpnīcās būvmateriālu izgatavotājs paredz, ka

izstrādājumiem, ja tie izgatavoti dažādās partijās un laikos, rodas krāsu un toņu atšķirības, līdz ar to nav iespējams veikt daļēju remontu, lai apdare būtu viendabīga (t.i.- vienā krāsu tonī, viena veida tapetes, un tml.);

3) atbilstoši Civillikuma 1786.pantam, zaudējumu apmēru veido bojāto lietu atjaunošanas vērtība. Dzīvokļa konkrētās telpas bojātā plakne tiek atjaunota pilnībā nevis tikai bojātā vieta.

Saskaņā ar minēto normu, apdrošinātājs ir konstatējis visus bojājumus, kas radušies ūdens noplūdes rezultātā un apdrošināšanas atlīdzība izmaksāta ievērojot kompensācijas principu. Apdrošinātājs kā komercdarbības veicējs izvērtē zaudējumu apmēru un darbojas pēc likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktā kompensācijas principa, proti, izvērtējot vismazāko iespējamo summu, lai novērstu bojājumus un izpildītu savas ar līgumu uzņemtās saistības.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2.apakšpunktu, inženierkomunikācijas līdz kopīpašuma stāvvadiem, tajā skaitā komunikācijas (ūdens caurule) dzīvoklī aiz ūdens skaitītāja, pieder pie atsevišķa īpašuma, par kura apsaimniekošanu atbildīgs dzīvokļa īpašnieks.

Dzīvokļa īpašuma likuma 9.panta pirmajā apakšpunktā noteikts, ka dzīvokļa īpašnieks var savu īpašumu valdīt, iegūt no tā labumu, izmantot to pēc sava ieskata mantas pavairošanai un vispār to lietot visādā veidā, ciktāl īpašnieku neierobežo likumi un ciktāl tas nerada traucējumus citiem dzīvokļu īpašniekiem. Arī, atbilstoši Civillikuma 1084.pantam, atbildētājam, kā dzīvokļa īpašniekam, ir pienākums uzturēt savu dzīvokļa īpašumu tādā stāvoklī, ka no tā nevar rasties kaitējums kaimiņiem, kā arī 863.pants nosaka, kas bauda vai vēlas baudīt kādas lietas labumus, tam jānes ar šo lietu saistītie pienākumi, kā arī trešās personas šai lietai vai tās dēļ taisītie izdevumi.

Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka Dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem vai citām personām ir atbildīgs normatīvajos aktos, dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumos vai savstarpēji noslēgtajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.panta 1.punkts noteic, ka ir jānodrošina dzīvojamās mājas pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība, un šī likuma 6.panta otrās daļas punkta a) un d) apakšpunktos ir noteiktas obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, saskaņā ar kurām ir obligāta - esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts.

Judikatūrā pausta atziņa, ka dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma izpratnē dzīvojamās mājas īpašnieks ir arī dzīvokļa īpašuma īpašnieks (1.panta 2.punkts). Tādējādi, ja dzīvokļa īpašuma īpašniekam ir pienākums rūpēties par dzīvojamās mājas uzturēšanu, viņam ir pienākums rūpēties arī par dzīvokļa kā atsevišķa īpašuma uzturēšanu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām un šajā pienākumā ietilpst atsevišķā īpašuma elementu, tostarp iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts (skat. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 29.02.2016. spriedumu lietā Nr.C30789512, SKC-37/2016.).

Prasītāja norādījusi, ka atbildētāji nav ar pienācīgu rūpību izturējušies pret savu kā dzīvokļa īpašnieku pienākumu nodrošināt dzīvoklim piedarošo komunikāciju pienācīgu uzturēšanu un tehnisko apkopi, līdz ar to ir pieļāvusi prettiesisku bezdarbību, radot traucējumu citam dzīvokļa īpašniekam, dēļ ūdens caurules plīsuma dzīvoklī. Traucējums izpaudies kā ūdens ieplūšana zemāk esošajā dzīvoklī Nr.4, bojājot šo dzīvokli, tādejādi nodarot dzīvokļa īpašniekam zaudējumus.

Atbilstoši Civillikuma 1779.pantam, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Savukārt Civillikuma 1649.pants noteic, ka prasījumos, kas izriet vienīgi no tiesību aizskārumiem un neskar jau pastāvošas saistību, attiecības, tiesību aizskārējs atbild par katru, pat vieglu neuzmanību, un saskaņā ar Civillikuma 1646.pantu par vieglu neuzmanību atzīstams tās rūpības un čaklības trūkums, kāda vispār jāievēro krietnam un rūpīgam saimniekam.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt 1765.pants noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmajā daļā noteikts, ka apdrošinātājs, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā tiesības pret personu, kas atbildīga par zaudējumiem.

Prasība pamatota uz Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otro daļu, 9.panta 1.punktu un 14.panta pirmo daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.panta 1.punktu, 6.panta otrās daļas 1.punkta a) un d) apakšpunktu, Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmo daļu, Civillikuma 863., 1084., 1402., 1646., 1649., 1672., 1674., 1683., 1756., 1759., 1765., 1773., 1775., 1779.pantu.

2019.gada 30.aprīlī tiesā saņemts atbildētāju paskaidrojums (lietas 82.lapa), kurā norādīts, ka prasību neatzīst pilnā apmērā un uzskata to par nepamatotu.

2016.gada augusta-septembra mēnešos daudzdzīvokļu mājā /adrese/, veikta ūdens apgādes un kanalizācijas stāvvadu un guļvadu nomaiņa. Šos darbus AS "Olaines ūdens un siltums" uzdevumā veikusi SIA "Enesan". Komunikāciju nomaiņa veikta līdz atbildētāju dzīvokļa īpašumā esošo ūdens patēriņa uzskaites skaitītāju atrašanās vietai. Remontdarbos aukstā ūdens trubas savienojuma vieta tikusi nekvalitatīvi nostiprināta, tai trūkstot starpliku materiāla (lins) un uzgrieznis ir bijis neatbilstoša izmēra. Ņemot vērā norādīto, ūdens noplūde notikusi nekvalitatīvi nostiprinātas trubas savienojuma dēļ.

Par nekvalitatīvi izpildītiem ūdens stāvvada remontdarbiem atbildētāju dzīvoklī vairākkārtēji norādījuši AS "Olaines ūdens un siltums". Arī sastādīto aktu par izpildītajiem remonta darbiem atbildētāju dzīvoklī atteikušies parakstīt, jo darbi veikti nekvalitatīvi. 2016.gada 23.septembra dzīvojamās mājas /adrese/ ūdensapgādes stāvvadu nomaiņas darbu izpildes pārbaudes aktā norādīts, ka viņi atteikušies to parakstīt. Nekvalitatīvi izpildītos remonta darbus atbildētāji nav pieņēmuši un tāpēc nav taisnīgi no viņiem prasīt zaudējumu atlīdzību.

Paskaidrojumos norādīts, ka prasītājs nav pierādījis cēlonisko sakaru starp zaudējumiem un atbildētāju neatļauto darbību. Nekvalitatīvi veikto remonta darbu dēļ atbildētāju dzīvoklī plīsusi aukstā ūdens truba.

Atbildētāji vērš tiesas uzmanību, ka prasības pieteikumā nepatiesi norādīts, ka citi ūdens noplūdes cēloņi nav konstatēti. Apdrošināšanas ekspertiem vairākkārtēji tika norādīts par 2016.gada veiktajiem nekvalitatīvajiem darbiem, kas, pēc atbildētāju domām, bijis cēlonis notikušajai ūdens noplūdei un zaudējumiem.

2018.gada 30.aprīļa ūdens noplūdes novēršanā piedalījies /pers. K/, kurš var liecināt par apstākļiem saistībā ar ūdens trubas stāvokli un bojājumiem. Tādējādi, lai pierādītu, ka aukstā ūdens trubas bojājums radies nevis atbildētāju bezdarbības dēļ, bet stāvvadu nomaiņas nekvalitatīvo darbu dēļ un AS "Olaines ūdens un siltums" bezdarbības dēļ, ir nepieciešams nopratināt /pers. K/.

Ņemot vērā, ka šīs lietas ietvaros noskaidrojams, kuram jāuzņemas atbildība par prasībā minētajiem zaudējumiem, atbildētāji lūdz tiesu uzaicināt kā trešo personu AS "Olaines ūdens un siltums", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kā daudzdzīvokļu mājas /adrese/, apsaimniekotāju, kurš organizēja un veica 2016.gada septembra remonta darbus un SIA "Enesan", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kā minēto darbu izpildītājus.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93., 105., 81., 250.23 panta noteikumiem, atbildētāji lūdz tiesu:

- pieaicināt kā trešo personu AS "Olaines ūdens un siltums", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese A/;
- pieaicināt kā trešo personu SIA "Enesan", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese B/;
- prasītāja prasību noraidīt.

Ar Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 9.maija lēmumu pieņemta izskatīšanai no Rīgas rajona tiesas saņemtā civillieta Nr.C33320819 un pieaicinātas kā trešās personas bez pastāvīgiem prasījumiem lietā atbildētāju pusē AS "Olaines ūdens un siltums" un SIA "Enesan".

2019.gada 6.novembrī tiesā saņemti prasības pieteikuma grozījumi un papildinājumi.

Prasītāja norāda, ka iepazinusies ar AS "Olaines ūdens un siltums" lietā iesniegtajiem dokumentiem, kas saistīti ar dzīvojamās mājas /adrese/, ūdensapgādes un kanalizācijas stāvvadu un guļvadu nomaiņu, prasītāja uzskata, ka zaudējumu nodarīšanā ir vainojama arī SIA "Enesan", kura veica minētos darbus šajā adresē.

15.08.2016. Līgums Nr. 16/342/2-18, kurš noslēgts starp AS "Olaines ūdens un siltums" un SIA "Enesan", saskaņā ar kuru SIA "Enesan" apņēmās veikt ūdensapgādes un kanalizācijas stāvvadu un guļvadu (pagrabā) nomaiņas darbus (turpmāk tekstā – Līgums). Darbu apjomi un izmaksas ir norādītas Līgumam pievienotajās tehniskajās specifikācijās (līguma 1.1.punkts).

Savukārt, no būvdarbu apjomu specifikācijas (lietas 2.sējuma 41.lapa) secināms, ka veicamie darbi sevī ietvēra ūdensapgādes stāvvadu nomaiņu visiem dzīvokļiem, kā arī ūdens pievadu (atzaru) no stāvvadiem montāžu katrā dzīvoklī, pievienojot tos pie esošajiem tīkliem dzīvokļos un veicot veco ūdensvada cauruļu demontāžu.

No rasējuma shēmas 2.-9.stāva inženierkomunikāciju tīkliem ir redzams, ka ūdens skaitītājus paredzēts izvietot 1,0 -1,4 m virs grīdas, sk. piezīmju daļas 6.punkts (lietas 2. sējuma 46.lapa). No darbu izpildes pārbaudes akta dzīvoklim Nr. /adrese/, redzams, ka pievilkts atzars uz dzīvokli DN 15, uzmontēti divi lodveida ventiļi DN 15.

No teiktā secināms, ka veicot uzdotos darbus daudzdzīvokļu mājā /adrese/, SIA "Enesan" darbinieki vienlaicīgi veica arī esošo ūdens skaitītāju pārnešanu no dzīvokļa telpām uz stāvvadu šahtu, ko dzīvokļu īpašnieki akceptēja.

Zemāk esošā dzīvokļa Nr. /adrese/, nopludināšanas iemesls bija ūdens caurules plīsums dzīvoklī Nr. 8 savienojuma vietā aiz skaitītāja dzīvokļa teritorijā, tualetes telpā, t.i. vietā, kur vecā caurule tika savienota ar jauno cauruli, kura stāvvadu nomaiņas laikā tika pievilkta kā atzars uz stāvvadu.

Līguma 5.1. punktā pielīgts, ka darbu izpildītājs garantē izpildīto darbu un pielietoto materiālu kvalitāti trīs gadu laikā no darbu nodošanas - pieņemšanas apstiprināšanas dienas. Izpildītājs garantijas laikā radušos defektus novērš par saviem līdzekļiem trīs dienu laikā no defekta atklāšanas dienas. Garantijas laiks ir preces ražotāja noteikts laika posms, kurā pareizi, glabājot vai izmantojot preci, tai ir jāsaglabā savas lietošanas īpašības vai nevainojamās darba spējas.

Civillikuma 2217.panta trešā daļa noteic, ka uzņēmējam jāatlīdzina zaudējumi arī tad, kad vaina ir viņa paša neprašanā vai arī tajā apstāklī, ka viņš nodarbinājis nepratējus, vieglprātīgus vai ļaunprātīgu palīgus.

Civillikuma 2218.pants paredz, ka uzņēmējam jāatlīdzina zaudējumi neatkarīgi no tam, vai tie cēlušies aiz viņa vainas, pasūtījumu izpildot, vai agrāk, vai arī vēlāk.

AS "Olaines ūdens un siltums" kā dzīvojamās mājas /adrese/, pārvaldnieks, darbojās dzīvokļu īpašnieku uzdevumā un interesēs (Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 1.panta 5.punkts pirmā daļa).

Ievērojot teikto, prasītāja uzskata, ka zaudējumu nodarīšanā ir vainojams SIA "Enesan", kura darbinieki saskaņā ar Līgumu veica attiecīgos montāžas darbus dzīvoklī Nr. 8, jo caurules plīsums notika veikto darbu garantijas laikā, kā arī dzīvokļa Nr. 8 īpašnieki, kuri nav ar pienācīgu rūpību izturējušies pret savu kā dzīvokļa īpašnieku pienākumu nodrošināt dzīvoklim piederošo komunikāciju pienācīgu kontroli un uzturēšanu kā to vajadzētu darīt krietnam un rūpīgam saimniekam, piemēram laicīgi noslēgt ūdens ventiļus, lai nepieļautu iespējamu ūdens noplūdes risku, līdz ar to ir pieļāvuši prettiesisku bezdarbību, radot traucējumu zemāk esošā dzīvokļa Nr. 4 īpašniekam sakarā ar ūdens caurules plīsumu dzīvoklī.

Prasītāja noradījusi, ka pie augstāk norādītajiem apstākļiem zaudējumi jāpiedzen solidāri no atbildētājiem lietā – /pers. C/, /pers. D/ un SIA "Enesan", kuru prasītājs lūdz tiesu pieaicināt lietā kā atbildētāju.

Prasītāja lūdz tiesu :

1. pieaicināt lietā kā atbildētāju SIA "Enesan", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/,
2. piedzīt solidāri no /pers. C/, /pers. D/ un SIA "Enesan" par labu Swedbank P&C Insurance AS zaudējumus 2159,25 *euro* apmērā, samaksāto valsts nodevu 321,01 *euro*, kā arī visus citus tiesāšanās izdevumus, kādi tie būtu uz sprieduma taisīšanas brīdi to pierādāmajā apmērā.
3. atzīt Swedbank P&C Insurance AStiesības saņemt solidāri no /pers. C/ un /pers. M/ "Enesan likumiskos 6 (sešus) procentus no piedzītās prasības summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanas brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Ar Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 19.decembra spriedumu prasība apmierināta daļēji.

Solidāri piedzīti no /pers. C/ un /pers. D/ (/pers. E/) zaudējumi 2159,25 *euro* apmērā un tiesas izdevumus 324,31 *euro.*

Atzītas Swedbank P&C Insurance AS, reģistrācijas Nr.11269248, tiesības saņemt solidāri no /pers. C/ un /pers. D/ (/pers. E/) likumiskos 6 (sešus) procentus no piedzītās prasības summas 2159,25 *euro* par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanas brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Prasība daļā pret SIA "Enesan" noraidīta.

Spriedums pamatots ar sekojošiem argumentiem.

Starp prasītāju un /pers. G/ 2018.gada 20.aprīlī noslēgts Mājokļa apdrošināšanas līgums un izsniegta polise Nr.MA17917913, uz kuras pamata bija apdrošināts dzīvoklis /adrese/. Apdrošināšanas līguma darbības periods noteikts no 20.04.2018. - 13.04.2019. Apdrošināšanas līgums noslēgts par labu AS "SWEDBANK", kura līgumā noteikta kā apdrošinātā persona, kurai pastāv apdrošināmā interese (lietas 11.lapa).

Pirmās instances tiesa norāda, ka nav strīda par to, ka 2018.gada 30.aprīlī ticis saliets /pers. G/ piederošais dzīvoklis un sakarā ar notikušo apdrošināšanas gadījumu viņam izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība iepriekš minētajā apmērā.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmā daļa noteic, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem (..).

Līdz ar to prasītājai kā apdrošinājuma atlīdzību izmaksājušajai personai ir prasījuma tiesības pret personu, kas atbildīga par zaudējumiem.

Prasītāja uzskata, ka dzīvokļa Nr.4 saliešana notikusi un zaudējumi radušies ūdens noplūdes rezultātā no atbildētāju dzīvokļa Nr.8, radot dzīvoklim Nr.4 bojājumus. Ūdens noplūdē ir vainojama arī SIA "Enesan", kas saskaņā ar līgumu ar AS "Olaines ūdens un siltums" 2016.gada augusta, septembra mēnešos veikusi stāvvadu nomaiņu dzīvoklī un atzaru no stāvvada savienojusi ar dzīvokļa īpašumā esošajām komunikācijām. Līdz ar to solidāri atbildīgi ir /adrese/ īpašnieki un SIA "Enesan".

Lietas 1.sējuma 55.lapā atrodas AS "Olaines ūdens un siltums" 2018.gada 16.maijā sastādītā akta Nr.53 kopija, kurā norādīts, ka dzīvokļa Nr.4 applūšanas iemesls ir ūdens noplūde no dzīvokļa Nr.8., avārija notikusi ārpus uzņēmuma komunikāciju apkalpes robežām.

Lietas 1.sējuma 57.lapā atrodas AS "Olaines ūdens un siltums" 29.08.2018. sniegtā atbilde Nr.1-3/713 prasītājai, kurā norādīts, ka 30.04.2018. plkst. 4:00 bijis izsaukums, jo nopludināts dzīvoklis Nr.4 , /adrese/. Apsekojot augšstāvā izvietoto dzīvokli Nr.8, noskaidrots, ka nopludināšanas iemesls bija ūdens caurules plīsums savienojuma vietā aiz skaitītāja dzīvokļa teritorijā, tualetes telpā.

No 1.sējuma lietas 58.lapā esošās Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Olaines pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr.166-8-1 kopijas redzams, ka atbildētāji reģistrēti kā dzīvokļa Nr.8, /adrese/, īpašnieki (katram pieder ½ domājamā daļa).

Strīda par to, ka 2018.gada 30.aprīlī naktī notikusi aukstās ūdens caurules avārija atbildētājiem piederošajā dzīvoklī Nr. 8 (tualetes telpā), /adrese/, nav. Tāpat nav strīda par to, ka avārija notika savienojuma vietā starp jaunajām caurulēm (atzars uz stāvvadu) un vecajām caurulēm dzīvoklī. Strīda nav par to, ka avārija nav notikusi AS "Olaines ūdens un siltums" apsaimniekotajā mājas kopīpašuma daļā.

Atbildētāji norāda, ka viņi nav vainojami ūdensvada cauruļu avārijā. Plīsums radies sakarā ar to, ka ūdens skaitītājs pārvietots uz šahtu pie stāvvada, bet tā vietā izpildīts nekvalitatīvs cauruļu savienojums, ko veica SIA "Enesan".

Savukārt SIA "Enesan" norāda, ka viņi nomainījuši stāvvadus līdz ūdens skaitītājam, kas atradies šahtā pie stāvvada, bet ūdens skaitītāju nav pārvietojuši un dzīvoklī nekādus darbus nav veikuši.

Līdz ar to, strīds pastāv par to, kas vainojams ūdensvada cauruļu avārijā un kam jāuzņemas atbildība par avārijas sekām– vai dzīvokļa īpašniekiem, vai – dzīvokļa īpašniekiem solidāri ar SIA "Enesan", kas veica stāvvadu nomaiņu mājā 2016.gada augusta – septembra mēnešos.

Lietā tika noskaidrots, ka 2016.gada augusta-septembra mēnešos pēc AS "Olaines ūdens un siltums" izsludinātā iepirkuma (lietas 2.sējuma 4.-39.lapa) mājā /adrese/ tika mainīti ūdensapgādes un kanalizācijas stāvvadi un guļvadi (pagrabā). AS "Olaines ūdens un siltums" kā pretendentu darbu veikšanai izvēlējās SIA "Enesan".

2016.gada 15.augustā starp AS "Olaines ūdens un siltums" un SIA "Enesan" noslēgts Līgums Nr. 16/342/2-18 (lietas 1.sējums 164.-165.lapa). Līguma priekšmets ir daudzīvokļu mājas /adrese/ ūdens apgādes un kanalizācijas stāvvadu un guļvadu (pagrabā) nomaiņa.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka ir pierādīts fakts par to, ka SIA "Enesan" veica ūdensapgādes un kanalizācijas stāvvadu nomaiņu dzīvojamajā mājā /adrese/.

Lietas 2.sējuma 60.-114.lapā atrodas darbu izpildes akti. Aktā par dzīvokli Nr. 12

8 (tualeti) lietas 2.sējuma 71.lapā ir redzams, ka atzars no stāvvada uz dzīvokli DN 15 ir 4,5 m garš. No minētā izriet, ka SIA "Enesan" atbilstoši stāvvadu nomaiņas projektam izveidoja atzaru uz dzīvokli un savienoja to ar dzīvoklī esošajām ūdens caurulēm.

Tiesas ieskatā nav tiesiskas nozīmes atbildētāju izvirzītajam iebildumam par ūdens skaitītāju pārvietošanu stāvvadu remonta laikā kā par 2018.gada 30.aprīļa avārijas cēloni.

Lietā nav pierādījumu par to, ka atbildētāju dzīvoklī esošais ūdens skaitītājs būtu ticis pārvietots stāvvadu nomaiņas laikā. Nav ziņu par to, ka dzīvokļa īpašnieki būtu ziņojusi apsaimniekotājam par neatļautu ūdens skaitītāja pārvietošanu vai norādījuši darbu izpildes aktā, ka nepiekrīt skaitītāju pārvietošanai. Atbildētāji ir izteikuši pretenzijas tikai par samazinātu ūdens spiedienu.

Pat, ja remonta laikā ūdens skaitītāji tika pārvietoti šahtā pie stāvvada, kā to liecināja liecinieki /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/ attiecībā uz saviem dzīvokļiem, ūdens skaitītājs vai tā atrašanās vieta neizraisīja ūdensvada avāriju.

No atbildētāju iesniegtajiem fotouzņēmumiem ir redzamas, ka avārija notikusi viņu dzīvokļa tualetes telpā, savienojuma vietā, kur savienota jaunā caurule (atzars uz stāvvadu) ar veco cauruli. Plīsums radies uz vecās caurules pusi.

Kā to tiesas sēdē norādīja SIA "Enesan" pārstāvis, pēc remonta dzīvokļu īpašniece izteikusi pretenzijas par ūdens spiedienu dzīvokļa komunikācijās. Veikta pārbaude ar manometru un konstatēts, ka ūdens spiediens stāvvados ir pietiekošs.

Dzīvokļa īpašniecei norādīts uz nepieciešamību nomainīt vecās, "aizaugušās" dzīvokļa ūdensvada caurules.

Liecinieks /pers. K/ norādīja, ka plīsums radies sakarā ar to, ka vecajā caurulē nav vītnes un netika iegriezta jauna vītne.

No atbildētāju iesniegtajām fotogrāfijām (lietas 1.sējuma 85.,86.lapa) ir redzams, ka vecā caurule plīsuma vietā ir stipri korodējusi.

Par savienojuma stiprību nevar vainot SIA "Enesan", jo atzaru uz stāvvadu varēja pievienot tikai tādām komunikācijām, kādas tās bija atbildētāju dzīvoklī, un savienojums uz jaunās caurules pusi nav bojāts.

Tiesa atzinusi par pamatotu atbildētājas SIA "Enesan" pārstāvja norādi, ka jaunas caurules savienojums ar veco, vienmēr rada paaugstinātu risku caurules plīsumam.

No minētā izriet, ka savienojuma stiprību ietekmēja vecās caurules korozija.

Tiesa atzinusi, ka dzīvokļa īpašnieki nebija ar pienācīgu rūpību sekojoši līdzi komunikāciju stāvoklim savā dzīvoklī, nebija tās savlaicīgi nomainījuši kā rezultātā vecās caurules un jaunās caurules savienojuma vietā uz vecās caurules pusi radās plīsums, kā rezultātā tika nopludināts dzīvoklis Nr. 4, /adrese/. Tāpēc notikušajā avārijā tiesas ieskatā solidāri atbildīgi dzīvokļa īpašnieki /pers. C/ un /pers. D/.

Civillikuma 1635.pants noteic, ka katrs tiesību aizskārums, t. i. katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums, dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu var par šo darbību vainot.

Mantisku aizskārumu gadījumā ir jāatlīdzina zaudējumi (Civillikuma 1770.- 1792.pants).

Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Atbilstoši Civillikuma 1773.pantam zaudējumi var būt tieši, netieši un nejauši. Savukārt Civillikuma l775.pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākuma pamati ir: 1) nodarītāja prettiesiska rīcība; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars (K. Torgāns, Saistību tiesības I. daļa, TNA, Rīga, 2006, 209.lpp.). Bez tam judikatūrā vairākkārt uzsvērts, ka minētajiem zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumiem ir jāpastāv visiem vienlaicīgi.

Nav strīda par to, ka viens no zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem – zaudējumu esamība un to apmērs atbilst cietušajai personai izmaksātās atlīdzības apmēram.

Tiesas ieskatā prasītāja ir pierādījusi, ka tieši atbildētāju prettiesiska rīcība (bezdarbība) būtu radījusi zaudējumus.

Civillikuma 1804.panta pirmajā daļā ir noteikts katra būves īpašnieka pienākums turēt savu būvi tādā stāvoklī, lai no tās nerastos kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem ne arī tās lietotājiem.

No šīs tiesību normas skaidri izriet ēkas īpašnieka civiltiesiskās atbildības pienākums par zaudējumu atlīdzināšanu, ja tie cēlušies ēkas nepienācīgas uzturēšanas dēļ. Arī dzīvokļa īpašniekam ir jārūpējas par savā īpašumā esošā dzīvokļa komunikācijām, jāuztur tās pienācīgā kārtībā, tā, lai nerastos bojājumi citiem dzīvokļu īpašniekiem.

Dzīvokļu īpašuma likuma 14.panta pirmā daļa paredz, ka dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem vai citām personām ir atbildīgs normatīvajos aktos, dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumos vai savstarpēji noslēgtajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzinusi, ka ir tiesisks pamats apmierināt prasību un prasītājas labā piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ radušos zaudējumus.

Prasība daļā pret SIA "Enesan" ir noraidāma kā nepamatota.

Par Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 19.decembra spriedumu /pers. C/ un /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka pirmās instances tiesas spriedumu uzskata par nepareizu un pārsūdz pilnībā.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka nav strīda par to, ka 2018.gada 30.aprīlī naktī notikusi avārija atbildētājiem piederošajā dzīvoklī Nr.8 (tualetes telpā), /adrese/, kā rezultātā tika appludināts dzīvoklis Nr.4. Tāpat nav strīda par to, ka avārijas iemesls bija aukstās ūdens caurules plīsums savienojuma vietā.

Sprieduma arguments, uz kura pamata ir apmierināta prasība daļā pret /pers. C/ un /pers. D/, ir balstīts uz tiesas pieņēmumu, ka savienojuma stiprību ietekmēja vecās caurules korozija, ko tiesa izsecināja no atbildētāju iesniegtajiem fotouzņēmumiem.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs vērš uzmanību, ka lietā nav neviena pierādījuma tam, ka caurules atbildētāju dzīvoklī bija sliktā un neatbilstošā

tehniskajā stāvoklī. Lietā nav pierādījumu arī tam, ka ūdens noplūdes laikā atbildētāju dzīvoklī esošajām komunikācijām būtu beidzies ekspluatācijas laiks.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs uzsver, ka secinājumu par komunikāciju slikto tehnisko stāvokli tiesa nevarēja izdarīt vienīgi no atbildētāju iesniegtajiem fotouzņēmumiem, kas iesniegti tiesā ar mērķi pierādīt, ka saplīsis SIA "Enesan" izpildītais cauruļu savienojums. Pat pieņemot, ka atbildētāju dzīvoklī esošā vecā caurule bija korodējusi, no fotouzņēmuma nevar izsecināt, ka tieši iespējamā korozija bija par iemeslu notikušajai avārijai. Uz šādu varbūtību nebija norādīts ne pušu paskaidrojumos, ne arī liecinieku liecībās.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka korozija varētu būt par iemeslu pašas caurules, nevis savienojuma plīsumam.

Lietā nepastāv strīds par to, ka saplīsusi nevis vecā caurule, bet saplīsis savienojums (sk. AS "Olaines ūdens un siltums" atbildi prasītājai lietas 1.sējuma 57.1apā). Turklāt nav strīda par to, ka atbildētāju dzīvoklī nav plīsusi neviena cita caurule vai cauruļu savienojums, izņemot to, kura montāžu veikusi SIA "Enesan".

Liecinieks/pers. V/, kurš veica remontu pēc notikušās avārijas atbildētāju dzīvoklī, 2019.gada 20.jūnija tiesas sēdē liecināja, ka avārija notikusi nepareiza cauruļu savienojuma dēļ. Bija redzams, ka vecajai caurulei savienojuma vietā nav vītnes. Meistaram vajadzēja nogriezt caurules galu ar veco vītni un izveidot jaunu vītni. Tas nebija darīts, tas bija par iemeslu avārijai. Tā kā santehniķis nav iegriezis caurulē nepieciešamās vītnes, netika nodrošināta atbilstoša savienojuma stiprība. Līdz ar to savienojuma bojājums radies cauruļu nepienācīgas montāžas dēļ.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka tiesas viedoklis, ka par "Enesan" veiktā savienojuma stiprību ir atbildīgi Larisa un /pers. D/, ir pretrunā loģikas likumiem.

Ja SIA "Enesan" nebūtu izjaukusi esošās komunikācijas atbildētāju dzīvoklī, pēc tam nepareizi savienojot caurules, savienojuma bojājums vispār nebūtu noticis. Larisa un /pers. D/, nebūdami speciālisti, saprātīgi nevarēja paredzēt, ka cauruļu montāžas defektu dēļ saplīsīs savienojums, ko ar mājas pārvaldnieku noslēgtā līguma ietvaros veica "Enesan" santehniķi. Tādējādi, no Larisas un /pers. D/ puses zaudējums ir uzskatāms par nejaušu.

Ar pārsūdzēto spriedumu tiesa noteikusi Larisas un /pers. D/ solidāro saistību par zaudējumu atlīdzināšanu, vispār nepamatojot to ar tiesību normām.

Solidāras saistības definīcija ir sniegta Civillikuma 1670.pantā, kas noteic, ka par solidāru prasījums vai saistība atzīstama tad, kad no vairākiem kreditoriem katrs var prasīt visu priekšmetu, vai kad no vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt. Civillikumā solidāras saistības būtība ir raksturota ar izpildījuma priekšmeta (darbības, bezdarbības, lietas) nedalāmību.

Tādējādi izskatāmajā lietā nav pamata atzīt, ka izpildījuma priekšmets ir nedalāms. Atbildētājiem/pers. Z/ un /pers. D/ nekustamajā īpašumā pieder attiecīga domājamā dala, līdz ar to katrs no viņiem nes dalītu atbildību par izdevumiem, kas ar nekustamo īpašumu ir saistīti. Šādi apsvērumi ir saskanīgi ar jau iepriekš Senāta judikatūrā izteiktajām atziņām (sal. Senāta 2009.gada 28.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-32/2009, Senāta Civillietu departamenta 2013. gada 1.oktobra spriedums lietā Nr. SKC-97/2013).

SIA "Enesan" iesniedza paskaidrojumus, kurā norāda, ka iesniegtā apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma.

SIA "Enesan" ir veikusi darbus tikai atbilstoši noslēgtam ar AS "Olaines ūdens un siltums" līgumam Nr. 16/342/2-18 (lietas 1.sējums 164.-165. lapa) (turpmāk tekstā - Līgums), kurā ir paredzēta ūdensapgādes un kanalizācijas stāvvadu un guļvadu (pagrabā) nomaiņa. Kopīpašumā esošas komunikācijas tika mainītas līdz dzīvoklī esošiem skaitītājiem. Skaitītāji no SIA "Enesan" darbinieku puses netika pārvietoti, kā to apgalvo atbildētāji Larisa un /pers. D/. Šāds pakalpojums nebija paredzēts Līgumā, šāds pakalpojums netika apmaksāts. Kā tika paskaidrots iepriekš, ja skaitītāji tiktu pārvietoti no SIA "Enesan" darbinieku puses, tas būtu papildpakalpojums, kurš ir izpildāms par papildsamaksu. Tas, ka skaitītāji netika pārvietoti, pierāda gan Līgums, gan darbu izpildes akti (2.sējums 60.-114.lapa), gan stāvvadu nomaiņas projekts.

Vidzemes rajona tiesas spriedumā taisnīgi ir atzinusi, ka lietā nav pierādījumu par to, ka atbildētāju dzīvoklī esošais ūdens skaitītājs būtu ticis pārvietots stāvvadu nomaiņas laikā. Nav ziņu par to, ka dzīvokļa īpašnieki būtu ziņojuši apsaimniekotājam par neatļautu ūdens skaitītāja pārvietošanu.

Paskaidrojumos norādīts, ka ir taisnīgs tiesas apgalvojums, ka nav tiesiskas nozīmes atbildētāju izvirzītajam iebildumam par ūdens skaitītāju pārvietošanu stāvvadu remonta laikā kā par 2018.gada 30.aprīļa avārijas cēloni, jo ūdens skaitītājs vai tā atrašanas vieta neizraisīja ūdensvada avāriju.

Tas, ka pagaidām /pers. C/ un /pers. D/ dzīvoklī nav plīsusi neviena caurule nav pamats uzskatīt, ka avārija notika SIA "Enesan" darba izpildes rezultātā, kā to apgalvo atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/. Alternatīvi iepriekš minētajam apgalvojumam un loģikai, pamatojums SIA "Enesan" nevainīgumam kalpo tas, ka citos dzīvojamās mājas /adrese/, dzīvokļos avāriju nav un caurules nav plīsušas, neskatoties uz to, ka pie viņiem darbus veica arī SIA "Enesan".

Turklāt, no darba izpildes līdz avārijas dienai pagāja 1,5 gads. Nav zināms, kā /pers. C/ un /pers. D/ lietoja un uzturēja dzīvoklī esošas komunikācijas, par kuru uzturēšanu ir atbildīgi tikai attiecīga dzīvokļa īpašnieki, nevis SIA "Enesan", kura veica kopīpašumā esošo komunikāciju maiņu.

Apelācijas sūdzībā /pers. C/ un /pers. D/ norāda uz 3 (trīs) gadu garantiju no SIA "Enesan" puses uz izpildīto darbu un pielietoto materiālu kvalitāti. Kā jau vairākas reizes ir paskaidrots, SIA "Enesan" ir veikusi stāvvadu nomaiņu, proti, kopīpašumā esošu komunikāciju nomaiņu. Avārija ir notikusi dzīvoklī esošas vecas caurules plīsuma dēļ. Par vecās caurules stāvokli SIA "Enesan" atbildību nevar uzņemties, kā arī par šīs caurules kvalitāti garantēt nevar.

Apelācijas sūdzībā ir norādīts, ka liecinieks /pers. K/ apgalvo, ka avārija ir notikusi dēļ tā, ka netika nodrošināta atbilstoša savienojuma stiprība.

No lietas materiāliem ir acīmredzams, ka avārija ir notikusi dēļ plīsuma, kurš ir radies vecajā korodējusī caurulē, nevis dēļ tā, ka savienojums bija nepietiekami stiprs. Turklāt, no lietas materiāliem ir redzams, ka savienojums uz jaunas caurules pusi nav bojāts.

Paskaidrojumos norādīts, ka nav loģisks un neiztur nekādu kritiku /pers. C/ un /pers. D/ apgalvojums, ka, kaut arī SIA "Enesan" atzaru uz stāvvadu bija jāpievieno tām komunikācijām, kādas bija atbildētāju dzīvoklī, tas nevar būt par pamatu atbrīvot SIA "Enesan" no pienākuma izpildīt pielīgtos darbus atbilstošā kvalitātē, kā arī no atbildības par šo darbu nepienācīgu izpildi.

Pirmkārt, kā jau vairākkārtīgi tika paskaidrots, SIA "Enesan" neveica lietā minēto jaunas un vecas caurules savienojumu.

Otrkārt, dzīvoklī esošo cauruļu uzturēšana gulstas tikai uz dzīvokļa īpašniekiem un tikai dzīvokļa īpašnieki ir atbildīgi par dzīvokļa komunikāciju nepienācīgo uzturēšanu, un tikai viņi ir vainīgi, ka persona, kura veica savienojumu, bija spiesta pieslēgties korodējušai caurulei.

Treškārt, SIA "Enesan" darbinieki, kā jau tika paskaidrots iepriekš, brīdināja /pers. C/ un /pers. D/ par dzīvoklī esošo cauruļu bēdīgo stāvokli un ieteica tās nomainīt pret jaunām. Kā ir redzams, /pers. C/ un /pers. D/ nav ņēmuši minēto vērā.

Ceturtkārt, uzskatu par taisnīgu un pamatotu tiesas atzinumu, ka atzaru uz stāvvadu varēja pievienot tikai tādam komunikācijām, kādas tās bija atbildētāju dzīvoklī, un savienojums uz jaunās caurules pusi nav bojāts.

No iepriekš minētā apgalvojuma ir acīmredzams, ka /pers. C/ un /pers. D/ atzīst sava dzīvokļa komunikāciju slikto stāvokli un vēlas pārnest savu atbildību par viņu dzīvokļa komunikāciju nepienācīgo uzturēšanu uz SIA "Enesan", kura ir veikusi kopīpašumā esošu komunikāciju maiņu. /pers. AA/ un /pers. D/ rīcība ir netaisnīga un pretēji labiem tikumiem.

Apelācijas sūdzībā ir norādīts, ka /pers. C/ un /pers. D/ ir rīkojušies, kā rūpīgi un krietni saimnieki un pamato to ar to, ka maksāja komunālos maksājumus un nodrošināja piekļuvi mājas pārvaldniekam darbu izpildei.

Pirmkārt, apgalvojums ir šaubīgs, ņemot vērā lietas materiālos esošo fotoattēlu, kur ir redzama korodējusi caurule, kas ir pamats apšaubīt

dzīvokļa komunikāciju pienācīgo uzturēšanu.

Otrkārt, avārija notikusi vecās dzīvokļa caurules plīsuma dēļ. Sakarā ar to, ka mājas pārvaldnieks ir atbildīgs tikai par kopīpašumā esošu komunikāciju uzturēšanu un dzīvokļa komunikācijas uzturēšana neietilpst mājas pārvaldnieka kompetencē, iepriekš minētais apgalvojums nepierāda rūpīgu dzīvokļa komunikāciju uzturēšanu.

Treškārt, uzskatu par pamatotu tiesas atzinumu, ka dzīvokļa īpašnieki nebija ar pienācīgu rūpību sekojoši līdzi komunikāciju stāvoklim savā dzīvoklī, nebija tās savlaicīgi nomainījuši kā rezultātā vecās caurules un jaunas caurules savienojuma vietā uz vecās caurules pusi radās plīsums, kā rezultātā tika nopludināts dzīvoklis Nr. 4, /adrese/.

Nav pamatots arī apgalvojums, ka, pamatojoties uz CL 1071.pantu, atbildībai ir jāgulstas uz visiem dzīvojamās mājas kopīpašniekiem, jo caurule, kura ir plīsusi un dēļ kuras ir notikusi avārija ir konkrēta dzīvokļa atsevišķa komunikācija, nevis kopīpašumā esoša komunikācija.

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka avārija ir notikusi dēļ /pers. C/ un /pers. D/ dzīvoklī esošo komunikāciju bēdīga stāvokļa, proti, veco korodējušo cauruļu dēļ, Vidzemes rajona tiesas (Alūksnē) 2019.gada 19.decembra spriedums ir taisnīgs un pamatots.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi apelācijas sūdzībā norādītos argumentus un novērtējusi lietas materiālus kopumā, apgabaltiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 440.[11] pantā noteiktajam, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā, paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakts būs pieejams tiesas kancelejā. Minētais datums uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu. Par minēto lietas dalībniekiem paziņots 21.02.20. (lietas 2.sējums 185.lapa).

Civilprocesa likuma 432.panta piektajā daļā ir noteikts, ka sprieduma motīvu daļā norāda šā likuma 193.panta piektajā daļā minētos apstākļus, kā arī motivē attieksmi pret pirmās instances tiesas spriedumu. Ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pamatojoties uz minēto tiesību normu, apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums daļā ar kuru zaudējumi 2159,25 *euro* apmērā un tiesas izdevumus 324,31 *euro* piedzīti no atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ (/pers. E/), bet prasība noraidīta pret SIA "Enesan" ir pareizs un pilnībā pietiekams un pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai šajā daļā. Vienlaicīgi apgabaltiesa atzīst par pamatotu apelācijas sūdzību daļā, ar kuru spriedums apstrīdēts par to, ka minētie zaudējumi un tiesāšanās izdevumi ir piedzīti solidāri no /pers. C/ un /pers. D/ (/pers. E/).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu un 430. panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus,
ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Lietā nav apstrīdēti fakti, ka 2018.gada 30.aprīlī naktī notika aukstās ūdens caurules avārija atbildētājiem piederošajā dzīvoklī Nr. 8 (tualetes telpā), /adrese/. Tāpat nav strīda par to, ka avārija notika savienojuma vietā starp jaunajām caurulēm (atzars uz stāvvadu) un vecajām caurulēm dzīvoklī. Strīda nav arī par to, ka avārija nav notikusi AS "Olaines ūdens un siltums" apsaimniekotajā mājas kopīpašuma daļā.

Atbildētāji apelācijas sūdzībā norāda, ka viņi nav vainojami ūdensvada cauruļu avārijā. Plīsums radies sakarā ar to, ka ūdens skaitītājs pārvietots uz šahtu pie stāvvada, bet tā vietā izpildīts nekvalitatīvs cauruļu savienojums, ko veica SIA "Enesan".

Apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nevar būt pamats pretēja nolēmuma taisīšanai un prasības noraidīšanai šādu apsvērumu dēļ. Pirmās instances tiesas spriedumā, kam apgabaltiesa pievienojas, ir analizēti un dots novērtējums faktiski visiem apelācijas sūdzībā minētajiem apstākļiem.

No lietas materiāliem secināms, ka SIA "Enesan" ir veikusi darbus tikai atbilstoši noslēgtam ar AS "Olaines ūdens un siltums" līgumam Nr. 16/342/2-18 (lietas 1.sējums 164.-165. lapa), kurā ir paredzēta ūdensapgādes un kanalizācijas stāvvadu un guļvadu (pagrabā) nomaiņa. Kopīpašumā esošas komunikācijas tika mainītas līdz dzīvoklī esošiem skaitītājiem. Skaitītāji no SIA "Enesan" darbinieku puses netika pārvietoti. Minēto apliecina gan iepriekš minētais Līgums, gan darbu izpildes akti (2.sējums 60.-114.lapa), gan stāvvadu nomaiņas projekts. Lietā nav ziņu par to, ka dzīvokļa īpašnieki būtu ziņojuši apsaimniekotājam par neatļautu ūdens skaitītāja pārvietošanu.

No lietas materiāliem ir secināms, ka avārija ir notikusi dēļ plīsuma, kas radies caurulē aiz skaitītāja, nevis dēļ tā, ka savienojums starp veco un jauno cauruli nav bijis pietiekami stiprs. Par dzīvoklī esošo cauruļu uzturēšanu pienācīgā kārtībā ir atbildīgi dzīvokļa īpašnieki un tikai dzīvokļa īpašnieki ir atbildīgi par dzīvokļa komunikāciju nepienācīgas uzturēšanas radītajām sekām- šajā gadījumā zaudējumiem. No lietas materiāliem arī secināms, ka SIA "Enesan" darbinieki brīdināja /pers. C/ un /pers. D/ par dzīvoklī esošo cauruļu slikto stāvokli un ieteica tās nomainīt pret jaunām. Bez tam, no SIA "Enesan" darba izpildes līdz avārijas dienai bija pagājis 1,5 gads.

Atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2.apakšpunktam, inženiertīkli un inženierkomunikācijas līdz kopīpašuma stāvvadiem, tajā skaitā komunikācijas dzīvoklī aiz ūdens skaitītāja, pieder pie atsevišķa īpašuma, par kura apsaimniekošanu atbildīgs dzīvokļa īpašnieks.

Savukārt atbilstoši Civillikuma 1084.pantā noteiktajam dzīvokļa īpašniekam ir pienākums uzturēt savu dzīvokļa īpašumu tādā stāvoklī, ka no tā nevar rasties kaitējums kaimiņiem.

Līdz ar to apgabaltiesa pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas secinājumiem par to, ka zaudējumi ir jāsedz atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ (/pers. E/).

Apelācijas sūdzībā ir pamatoti norādīts, ka nav likumīga pamata zaudējumus piedzīt solidāri no abiem atbildētājiem.

Lietā nav strīda par to, ka dzīvokļa īpašums piedzer abiem atbildētājiem līdzīgās daļās- katram ½ domājamā daļa.

Civillikuma 1069.pants nosaka, ka visi kopīpašnieki, samērīgi ar katra dalu, saņem visus labumus, kādus kopējā lieta dod, un tādā pašā samērā arī nes zaudējumus, kādi tai ceļas. Savukārt Civillikuma 1071.pants nosaka, ka uz kopējo lietu gulošās nastas, apgrūtinājumi un lietas uzturēšanai vajadzīgie izdevumi jānes kopīpašniekiem samērīgi ar viņu daļām.

Saskaņā ar Civillikuma 1670.pantu par nedalītu jeb solidāru prasījums vai saistība atzīstami tad, kad no vairākiem kreditoriem katrs var prasīt visu priekšmetu, vai kad no vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt, pie kam tomēr priekšmetu var prasīt un tas jāizpilda tikai vienu reizi. Šīs tiesību normas izpratnē nedalīta jeb solidāra saistība ir tāda saistība, kuru izpildīt pilnā apjomā ir pienākums katram no vairākiem parādniekiem, bet tikai vienu reizi.

Savukārt, Civillikuma 1674.pants nosaka, ka pēc likuma solidāra saistība nodibinās, kad izpildījuma priekšmets ir nedalāms, un proti, kad tas ir vai nu kāda darbība, vai bezdarbība.

Ņemot vērā, ka katram no atbildētājiem nekustamajā īpašumā pieder attiecīga domājamā daļa, līdz ar to katrs no viņiem nes dalītu atbildību par zaudējumu nodarīšanu proporcionāli viņu īpašumā esošajai nekustamā īpašuma domājamai daļai, ko pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā,

zaudējumus piedzenot solidāri.

Prasības pieteikumā ietverts lūgums atzīt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% procentus gadā no galvenā parāda.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Civillikuma 1811.pants noteic, ka katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i., nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar naudu. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta pirmo daļu, 1760.pantu un 1765.pantu un izveidojušos tiesas praksi (Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 16.aprīļa lēmums lietā Nr.SPC-30) prasītājai ir tiesības saņemt arī likumiskos nokavējuma 6% procentus gadā no galvenā parāda, sākot ar tiesas nolēmuma stāšanos spēkā līdz nolēmuma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Līdz ar to tiesas kolēģija atzīst par pamatotu prasītājas lūgumu atzīt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājiem likumiskos 6% no parāda ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, procenti piedzenami no katra atbildētāja ņemot vēra no katra atbildētāja piedzenamo zaudējumu daļu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, pirmās instances tiesas spriedums vērtējams kā daļēji pamatots un lietas apstākļiem atbilstošs un apelācijas sūdzība kā daļēji pamatota.

Civilprocesa likuma 33.pants noteic, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 39.panta pirmā daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir, tai skaitā, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, no atbildētājiem par labu prasītājai piedzenami tiesāšanās izdevumi- 324,31 *euro* (162,16 *euro* no katra)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, no atbildētājiem par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi- par pasta pakalpojumiem lietā 16,27 (8,14 *euro* no katra).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]panta pirmajai daļai, sprieduma rezolutīvajā daļā nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā tiesas sēdē konstatēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 440.[11]-440.[12] pantu, Vidzemes apgabaltiesa

n o s p r i e d a :

Swedbank P&C Insurance AS, reģistrācijas Nr.11269248, **prasību** vienkāršotas procedūras lietā par zaudējumu piedziņu **apmierināt daļēji.**

Piedzīt no /pers. C/, personas kods:140252-12358, par labu Swedbank P&C Insurance AS, reģistrācijas Nr.11269248, zaudējumus 1079,62 *euro* (viens tūkstotis septiņdesmit deviņi *euro* 62 centi) apmērā, tiesas izdevumus 162,16 *euro* (viens simts sešdesmit divi *euro* 16 centi).

Noteikt Swedbank P&C Insurance AS, reģistrācijas Nr.11269248, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. C/, personas kods:140252-12358, likumiskos procentus 6 (sešus) procentus no piedzītās prasības summas 1079,62 *euro* par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanas brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

/pers. AE/ (*/pers. E/*), personas kods: 060446-12357, par labu Swedbank P&C Insurance AS, reģistrācijas Nr.11269248, zaudējumus 1079,62 *euro* (viens tūkstotis septiņdesmit deviņi *euro* 62 centi) apmērā, tiesas izdevumus 162,16 *euro* (viens simts sešdesmit divi *euro* 16 centi).

Noteikt Swedbank P&C Insurance AS, reģistrācijas Nr.11269248, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. D/ (*/pers. E/*), personas kods: 060446-12357, likumiskos procentus 6 (sešus) procentus no piedzītās prasības summas 1079,62 *euro* par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanas brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Prasību daļā pret SIA "Enesan" noraidīt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods:/personas kods/, un /pers. D/ (*/pers. E/*), personas kods: /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,14 *euro* (astoņus *euro* un 14 centus) no katra, kas ieskaitāmi: saņēmējs Tiesu administrācija, Mūkusalas iela 41 b, Rīga, reģ. Nr. 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C33320819.

Noteikt /pers. C/ un /pers. D/ (*/pers. E/*) termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Izdevumu samaksas gadījumā valsts labā- maksājumu apliecinošais dokuments iesniedzams Vidzemes apgabaltiesā minētajā termiņā.

Spriedums kasācijas instancē nav pārsūdzams un stājas likumīgā spēkā tā sastādīšanas dienā- 2020.gada 7. aprīlī.

Tiesnese referente E. Sudāre

Tiesneses R. Liepiņa

Dz. Apine